

**Bryssel, 13. lokakuuta 2026
(OR. en)**

14436/26

**CONOP 70
CFSP/PESC 1657
COARM 191**

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Neuvoston päätelmät eräitä tavanomaisia aseita koskevan yleissopimuksen (CCW-sopimus) seitsemännestä tarkistuskonferenssista

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston (ulkoasiat) 4201. istunnossaan 12. lokakuuta 2026 hyväksymät neuvoston päätelmät tiettyjen sellaisten tavanomaisten aseiden käytön kielloista tai rajoituksista, joiden voidaan katsoa aiheuttavan tarpeettoman vakavia vammoja tai olevan vaikutukseltaan umpimähkäisiä, tehdyn yleissopimuksen (CCW-sopimus) seitsemännestä tarkistuskonferenssista.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT**TIETTYJEN SELLAISTEN TAVANOMAISTEN ASEIDEN KÄYTÖN KIELLOISTA TAI
RAJOITUKSISTA, JOIDEN VOIDAAN KATSOA AIHEUTTAVAN TARPEETTOMAN
VAKAVIA VAMMOJA TAI OLEVAN VAIKUTUKSELTAAN UMPIMÄHKÄISIÄ,
TEHDYN YLEISSOPIMUKSEN (CCW-SOPIMUS) SEITSEMÄNNESTÄ
TARKISTUSKONFERENSSISTA**

1. Neuvosto suhtautuu myönteisesti tiettyjen sellaisten tavanomaisten aseiden käytön kielloista tai rajoituksista, joiden voidaan katsoa aiheuttavan tarpeettoman vakavia vammoja tai olevan vaikutukseltaan umpimähkäisiä, tehdyn yleissopimuksen (CCW-sopimus) seitsemänteen tarkistuskonferenssiin, joka pidetään Genevessä 16.–20. marraskuuta 2026. Euroopan unioni on täysin sitoutunut edistämään rakentavasti CCW-sopimuksen seitsemännen tarkistuskonferenssin onnistumista. Neuvosto arvostaa sitä, että Sveitsi tarjoutui CCW-sopimuksen tarkistuskonferenssin puheenjohtajaksi, ja vahvistaa olevansa valmis tukemaan puheenjohtajavaltiota tarkistuskonferenssin aikana.
2. Tarkistuskonferenssi pidetään aikana, jona maailmanlaajuinen turvallisuusympäristö on heikentynyt, mukaan lukien täysimittainen ankara sota Euroopan unionin rajoilla, ja jona nousevien teknologioiden nopea kehitys edellyttää huomiota ja vastauksia. Tätä taustaa vasten tarkistuskonferenssi tarjoaa tilaisuuden tehostaa kiireellisesti toimia CCW-sopimuksen täytäntöönpanon vahvistamiseksi. Tarkistuskonferenssin prioriteettina olisi oltava sen varmistaminen, että yleissopimuksen vaikuttavuus säilyy tulevaisuudessa ja että sitä vahvistetaan edelleen, muun muassa pitämällä yleissopimus ajan tasalla uusien kehityssuuntausten ja nousevien teknologioiden suhteen.
3. Neuvosto muistuttaa, että CCW-sopimus ja sen pöytäkirjat ovat kansainvälisen humanitaarisen oikeuden keskeisiä välineitä ja erottamaton osa sitä. Tiettyjen tavanomaisten aseiden lisääntyvä käyttö siviiliväestöä ja -infrastruktuuria vastaan aiheuttaa hälyttävää humanitaarista vahinkoa etenkin kaupunkiympäristöissä ja edellyttää kiireellisiä toimia. Neuvosto muistuttaa velvoitteesta kunnioittaa kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja varmistaa sen noudattaminen kaikissa olosuhteissa. Neuvosto toistaa, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet kunnioittamaan kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja noudattamaan sitä täysimääräisesti sekä jatkamaan kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamisen edistämistä koskevien EU:n suuntaviivojen täysimääräistä täytäntöönpanoa.
4. Neuvosto korostaa, että CCW-sopimuksen puitteissa toimii ainutlaatuinen kansainvälinen foorumi, joka kokoaa yhteen diplomaattista, oikeudellista ja sotilaallista asiantuntemusta ja jolla voidaan asianmukaisesti reagoida nopeasti etenevään kehitykseen aseteknologian alalla. Näin ollen sen toimeksianto auttaa ehkäisemään ja vähentämään sekä siviilien että taistelijoiden kärsimyksiä.

5. Neuvosto palauttaa mieleen sellaisten aseiden aiheuttamat haasteet, joiden voidaan katsoa aiheuttavan tarpeettoman vakavia vammoja tai olevan vaikutukseltaan umpimähkäisiä, ja CCW-sopimuksen roolin näiden haasteiden käsittelyssä hyväksymällä tiettyjen aseiden käyttöä koskevia rajoituksia tai kieltoja.
6. Neuvosto korostaa, että on tärkeää saattaa yleissopimus ja sen pöytäkirjat yleismaailmallisiksi, ja palauttaa mieleen EU:n tähän liittyvät toimet. Yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen vankkuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi neuvosto kannustaa kaikkia valtioita, jotka eivät vielä ole liittyneet CCW-sopimukseen ja sen pöytäkirjoihin, liittymään niihin viipymättä.
7. Neuvosto korostaa, että on tärkeää käydä CCW-sopimuksesta osallistavia keskusteluja, joihin kaikki sidosryhmät osallistuvat aktiivisesti ja joissa tarkkailijoiden teknisellä asiantuntemuksella on keskeinen rooli, kun kyse on CCW-sopimuksesta käytävän keskustelun soveltamisalan laajentamisesta ja käsiteltävänä olevien monimutkaisten kysymysten kattavan ymmärtämisen varmistamisesta. Neuvosto korostaa kansalaisyhteiskunnan ratkaisevaa roolia tässä suhteessa.
8. Neuvosto korostaa avoimuuden ja luottamuksen lisäämisen merkitystä CCW-sopimuksen ja sen pöytäkirjojen täytäntöönpanossa ja kannustaa korkeita sopimuspuolia panemaan täytäntöön oikeudelliset, kansalliset ja tekniset raportointivelvoitteensa, parantamaan kansallista raportointitietä ja kansallisten raporttien laatua sekä jatkamaan keskustelua kansallisesta täytäntöönpanosta.
9. Neuvosto on tyytyväinen tappavien autonomisten asejärjestelmien alan nousevia teknologioita koskevaan työhön, jota hallitustenvälisessä asiantuntijaryhmässä on tehty. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että hallitustenvälinen asiantuntijaryhmä on päässyt yksimielisyyteen useista uuden välineen osatekijöistä, tämän kuitenkin vaikuttamatta välineen luonteeseen, ja muista mahdollisista toimenpiteistä. On rohkaisevaa, että on päästy yhteisymmärrykseen ominaisuuksista, kansainvälisen humanitaarisen oikeuden periaatteiden ja vaatimusten soveltamisesta ja tarpeesta varmistaa niiden noudattaminen, erityisiin kieltoihin, vaatimuksiin ja riskinlieventämistoimenpiteisiin liittyvistä osatekijöistä, erityisesti kun kyseessä ovat inhimilliset tekijät, sekä vastuuvollisuudesta ja vastuista. Kaikkien näiden on muodostettava perusta tulevalle toimeksiannolle.
10. Sekä 11 ohjaavaa periaatetta että nyt saavutettu yhteisymmärrys uuden välineen osatekijöistä ja muista mahdollisista toimenpiteistä ovat tärkeitä virstanpylväitä. Ne osoittavat, että on olemassa riittävä perusta toimivan ja oikeudellisen hallintokehityksen luomiseksi. Neuvosto kiittää puheenjohtajaa, Alankomaiden kuningaskunnan suurlähettilästä In den Boschia, siitä, kuinka hän on kolmen viime vuoden aikana johtanut erinomaisesti tappavia autonomisia asejärjestelmiä koskevaa työtä hallitustenvälisessä asiantuntijaryhmässä.
11. Neuvosto korostaa, että CCW-sopimus on asianmukainen tappavia autonomisia asejärjestelmiä käsittelevä kansainvälinen foorumi, ja odottaa, että vuoden 2026 tarkistuskonferenssissa hyväksytään hallitustenväliselle asiantuntijaryhmälle kunnianhimoinen neuvotteluvaltuutus, jotta se voi edistää uutta välinettä koskevaa työtä vaikuttamatta sen luonteeseen. Valtuutus perustuu välineen osatekijöihin ja muihin mahdollisiin toimenpiteisiin, jotka on esitetty kyseisen hallitustenvälisen asiantuntijaryhmän viimeisimmässä raportissa, sekä muihin hallitustenvälisen asiantuntijaryhmän prosessin tuloksiin.
12. Neuvosto korostaa, että valvonnan ja inhimillisen harkinnan keskeinen vaatimus on säilytettävä tappavien autonomisten asejärjestelmien koko elinkaaren ajan. Vastuuvollisuutta ja vastuuta ei myöskään voida siirtää koneille, minkä vuoksi on varmistettava, että ihmiset pysyvät vastuussa ja että heillä säilyy vastuuvollisuus voimankäyttöä koskevista päätöksistä, jotta voidaan noudattaa kansainvälistä oikeutta ja erityisesti kansainvälistä humanitaarista oikeutta.

13. Neuvosto muistuttaa tukevansa kaksiosaista lähestymistapaa, jossa kielletään tappavat autonomiset asejärjestelmät, joita ei voida käyttää kansainvälisen oikeuden, erityisesti kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, vaatimusten ja periaatteiden mukaisesti, ja jossa säännellään muita tappavia autonomisia asejärjestelmiä.
14. Neuvosto odottaa mielenkiinnolla lisätoimia sovittujen osatekijöiden tehokkaan operatiivisen täytäntöönpanon varmistamiseksi. Lisäksi neuvosto korostaa, että on tärkeää käsitellä myös tarvetta tappavien autonomisten asejärjestelmien oikeudelliseen uudelleentarkasteluun ja oikeudelliseen arviointiin siinä tapauksessa, että niiden ominaisuuksiin tehdään merkittäviä muutoksia.
15. Muutetun pöytäkirjan II osalta neuvosto ilmaisee huolensa miinojen, ansojen ja muiden inhimillistä kärsimystä ja haittaa aiheuttavien laitteiden jatkuvasta käytöstä, mukaan lukien omatekoisilla räjähteillä tehtyjen iskujen globaalin vaikutuksen jatkuva lisääntyminen sekä kyseisten räjähteiden käytön ja vaikutusten summittaisuus sekä erityisesti terroriteot ja omatekoisten räjähteiden käyttö muiden kuin valtiollisten toimijoiden toimesta. Omatekoisten räjähteiden lisääntyvä käyttö siviiliväestöä, -infrastruktuuria ja -omaisuutta vastaan, terveydenhuoltojärjestelmät mukaan lukien, aiheuttaa hälyttävää humanitaarista vahinkoa etenkin kaupunkiympäristöissä ja edellyttää kiireellisiä toimia. Neuvosto korostaa, että tämän globaalin uhan torjumiseksi tarvitaan toimia ennaltaehkäisyyn, varautumiseen ja reagoinnin tehostamiseksi ja että tarvitaan koordinoitua kansallista, alueellista ja kansainvälistä tasolla. Tältä osin neuvosto toistaa pitkäaikaisen tukensa kansallisille valmiuksien kehittämistoimille ja humanitaarisille miinanraivausoperaatioille eri puolilla maailmaa omatekoisten räjähteiden muodostaman uhan torjumiseksi.
16. Neuvosto korostaa, että yksityinen sektori, erityisesti omatekoisten räjähteiden tuotannossa käytettävien lähtöaineiden tuottajat ja jakelijat, on otettava aktiivisesti mukaan, jotta estetään niiden päätyminen asiattomille loppukäyttäjille. Neuvosto korostaa vahvojen kansallisten toimenpiteiden merkitystä, jotta estetään ja lopetetaan aseiden ja räjähteiden lähtöaineiden päätyminen terroristien käsiin.
17. Neuvosto korostaa humanitaarisia vaikutuksia ja raskaita seurauksia, joita aiheutuu yhteiskunnan ja talouden kehitykselle muiden miinojen kuin jalkaväkimiinojen summittaisesta ja suhteettomasta käytöstä. Neuvosto tiedostaa, että muut kuin jalkaväkimiinat ovat laillisia aseita, mutta osapuolilla on velvollisuus varmistaa, että niitä käytetään kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisesti, muun muassa toteuttamalla kaikki mahdolliset varotoimet siviilien suojelemiseksi näiden aseiden vaikutuksilta. Neuvosto kehottaa korkeita sopimuspuolia keskustelemaan edelleen siitä, miten voidaan varmistaa muutetun pöytäkirjan II noudattaminen, myös muiden kuin jalkaväkimiinojen osalta, ja kehottaa pitämään nämä CCW-sopimuksen asialistalla sen varmistamiseksi, että korkeat sopimuspuolet voivat jatkaa asian käsittelyä rakentavalla ja avoimella tavalla.
18. Pöytäkirjan III osalta neuvosto ilmaisee huolensa polttoaseiden lisääntyneestä käytöstä siviilejä vastaan tai sellaisia sotilaskohteita vastaan, jotka sijaitsevat siviilialueiden keskellä, ja tuomitsee sen, koska niiden summittaisen käytön seurauksena on julmia vaikutuksia ja kohtuutonta kärsimystä.
19. Neuvosto pitää erittäin valitettavana, että pöytäkirjaa III koskevat kysymykset poistettiin CCW-sopimuksen asialistalta, ja pyytää niiden palauttamista, koska yleissopimuksen täytäntöönpanosta olisi käytävä jäsenneltyä keskustelua sen kaikkien pöytäkirjojen osalta.

20. Pöytäkirjan V osalta neuvosto muistuttaa, että aseellisista konflikteista peräisin olevat sodan räjähtämättömät jäänteet ovat pysyvä uhka siviileille, myös lapsille, vielä kauan vihollisuuksien päättymisen jälkeen. Neuvosto korostaa, että sodan räjähtämättömät jäänteet viivästyttävät merkittävästi jälleenrakennustoimia ja haittaavat sosioekonomista kehitystä ja että niillä on vakavia kielteisiä vaikutuksia ympäristöön.
21. Viime vuosina erityyppisten miinojen, kuten jalkaväkimiinojen, rypäleammusten ja muiden räjähteiden, käyttö on lisääntynyt maailmassa erityisesti Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan seurauksena. Neuvosto on edelleen vakaasti päättänyt noudattaa asiaa koskevia yleissopimuksia ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja säilyttää yhteisen turvallisuuskehyksen, jonka kulmakivi ne ovat.
22. Neuvosto vahvistaa, että EU on sitoutunut jatkamaan jatkuvaa tukea raivausoperaatioille, riskeistä tiedottamiselle ja uhrien auttamiselle, jotta asianomaisten alueiden yhteisöt saisivat konkreettista hyötyä ja jotta saataisiin luotua uusia mahdollisuuksia kasvuun ja vakauteen.
23. Neuvosto muistuttaa, että Venäjän perusteeton ja laitton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan rikkoo räikeästi kansainvälistä oikeutta, myös YK:n peruskirjaa ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta, sekä CCW-sopimuksen ja useiden sen pöytäkirjojen mukaisia Venäjän velvoitteita, mutta se on myös humanitaarinen katastrofi Ukrainalle ja sen kansalle.
24. Hallinnollisissa, taloudellisissa ja organisatorisissa asioissa se, että korkeat sopimuspuolet maksavat vuotuiset maksusuodet täysimääräisinä ja ajallaan, on välttämätöntä yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen tehokkaan toiminnan sekä täytäntöönpanon tukiyksikön työn turvaamiseksi. Sen vuoksi neuvosto kehottaa kaikkia korkeita sopimuspuolia täyttämään taloudelliset velvoitteensa ajallaan ja maksamaan pakolliset rahoitusosuutensa ajallaan ja täysimääräisinä. CCW-sopimuksen ja sen pöytäkirjojen hallinnoinnin ja täytäntöönpanon osalta neuvosto kannustaa YK:ta varmistamaan yleissopimuksen tehokkaan ja vaikuttavan täytäntöönpanon.
25. Neuvosto toistaa olevansa sitoutunut valtavirtaistamaan sukupuolinäkökulman kaikkiin aseriisunta-, asesulku- ja asevalvontatoimiin YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 ja siihen liittyvien päätöslauselmien mukaisesti muun muassa edistämällä naisten täysipainoista, yhdenvertaista ja merkityksellistä osallistumista CCW-sopimukseen.
26. Lopuksi neuvosto haluaa muistuttaa, että se on jatkanut rahoitustukeaan CCW-sopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikölle 1,3 miljoonalla eurolla kolmen vuoden ajaksi 13. marraskuuta 2025 annetulla neuvoston päätöksellä (YUTP) 2025/2322. EU on aiemminkin antanut rahoitusta CCW-sopimukselle, ja tällä kertaa tavoitteena on vahvistaa valtioiden valmiuksia parantaa siviilien suojelua ja lieventää tavanomaisten ja nousevien aseteknologioiden vaikutuksia. Tämä päätös on osoitus siitä, miten keskeisenä unioni pitää monenvälisyyttä, sääntöpohjaista maailmanjärjestystä ja kansainvälistä oikeutta, sekä siitä, että se pitää CCW-sopimuksen tavoitteiden vankkaa täytäntöönpanoa tärkeänä.
-